Canon de rugăciune către Sfântul ierarh Metodie, patriarhul Constantinopolului

(14 iunie)

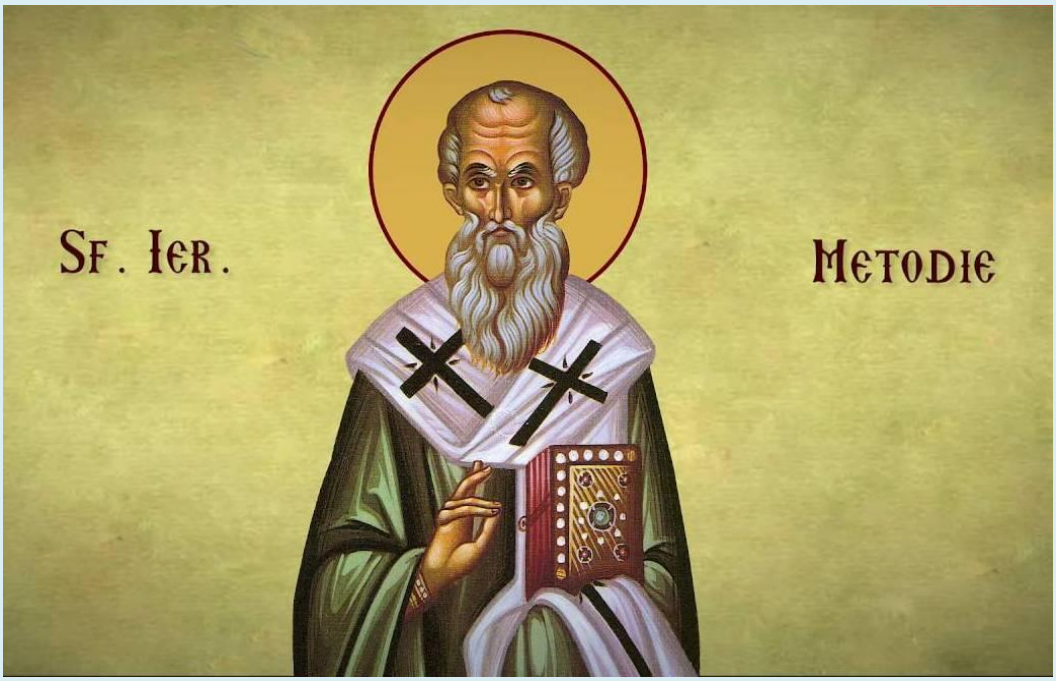

Sfântul ierarh Metodie mărturisitorul, patriarhul Constantinopolului (14 iunie):

https://www.academia.edu/43403226/Sf%C3%A2ntul_ierarh_Metodie_m%C4%83rturisitorul_patriarhul_Constantinopolului_14_iunie_

https://archive.org/details/sf.-metodie

https://www.slideshare.net/steaemy1/sf-metodie

***

Troparul Sfântului ierarh Metodie, patriarhul Constantinopolului, glasul al 8-lea: Îndreptătorule al Ortodoxiei, învăţătorule al dreptei cinstiri de Dumnezeu şi al curăţiei şi luminătorule al lumii, podoaba călugărilor cea de Dumnezeu insuflată Sfinte ierarhe Metodie, înţelepte, cu învăţăturile tale pe toţi i-ai luminat. Alăută duhovnicească, roagă-te lui Hristos Dumnezeu ca să mântuiască sufletele noastre.

Cântarea 1-a

Irmos: Veniţi popoarelor să cântăm cântare lui Hristos Dumnezeu, celui ce a despărţit marea şi a trecut pe poporul pe care l-a eliberat din robia egiptenilor; că S-a Prea slăvit.

Stih: ***Sfinte părinte Metodie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Izbăveşte-mă de răpirea, de jaful şi de robia păcatului, îndurătorule şi îndreptându-mă către pocăinţă, răpeşte-mă către dragostea ta după vrednicie.

Stih: ***Sfinte părinte Metodie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Râu de viaţă având inima ta, înţelepte, te-ai făcut ca o gârlă Bisericii lui Dumnezeu, fiind plin de învăţături şi adăpând faţa ei, părinte.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Uimindu-te tu de dragostea înfrânării, ai strămutat săltările patimilor şi materia trupului către vârful nepătimirii, părinte.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Iată tu, Fecioară prea curată, zice Isaia, zămislind fără sămânţă în pântecele tău pe Îngerul sfatului celui mare, L-ai şi născut şi ai rămas după naştere prea curată.

Cântarea a 3-a

Irmos: Întăreşte-ne pe noi...

Stih: ***Sfinte părinte Metodie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu căldura minţii şi cu râvna credinţei făcându-te căpetenie părinţilor, împotrivirea eresurilor, care erau ca o uşă a iadului, o ai sfărâmat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Fiind viaţa ta sfinţită şi cuvântul tău dumnezeiesc şi lucrarea prea mărită cu Dumnezeirea, a învistierit în inima ta suişuri de privire adevărată.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Naşterea cea neobişnuită, ieşirea cea minunată se sălăşluieşte în pântecele Fecioarei şi firea care a alunecat din înşelăciune, din stricăciune o ai ridicat.

Irmosul: Întăreşte-ne pe noi întru Tine, Doamne, cela ce prin lemn ai omorât păcatul, şi frica Ta o sădeşte în inimile noastre, celor ce Te lăudăm pe Tine.

Cântarea a 4-a

Irmos: Te laud pe Tine, căci cu auzul am auzit, Doamne şi m-am înspăimântat că ai venit până la mine căutându-mă, pe mine cel rătăcit. Pentru aceea prea măresc marea pogorâre a Ta cea către mine, Mult Milostive.

Stih: ***Sfinte părinte Metodie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu sudori ai semănat nevoinţele, în holda pocăinţei şi a privirii şi secerând spicul nepătimirii, te-ai sălăşluit în pământul celor blânzi şi pururea prăznuieşti cu cei fără de trup, Sfinte Metodie.

Stih: ***Sfinte părinte Metodie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Mânecând întru rugăciuni ai zămislit întru inima ta teama de Dumnezeu şi ai născut turmei tale hotare de dogme, prin Duhul, prin care, îngrădind eresurile, se lăţeşte pământul Ortodoxiei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Aprinzându-ţi alegerea voirii tale, cu untdelemnul facerii de bine, te-ai făcut candelă neadormită săracilor, prea fericite; pentru aceea ţi-a pricinuit ţie Hristos intrarea cămării de Mire împreună cu fecioarele.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Dumnezeiescul Cuvânt încăpând fără de sămânţă în pântecele tău, Preacurată, iese asemenea la chip cu neamul omenesc fără de schimbare; drept aceea pentru milostivirea Sa, a şi pricinuit zidirii dumnezeiască înnoire.

Cântarea a 5-a

Irmos: Dătătorule de lumină şi Făcătorule al veacurilor, Doamne, povăţuieşte-ne cu lumina poruncilor Tale; că afară de Tine pe alt dumnezeu nu ştim.

Stih: ***Sfinte părinte Metodie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Lepădând dezmierdarea, ţi-ai hrănit sufletul cu înfrânare, având hrană rugăciunile cele neîncetate şi cugetarea cea dumnezeiască, care înalţă smerenia.

Stih: ***Sfinte părinte Metodie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Tu, înţelepte, ai ţesut haina Bisericii în faptă, întru care întărind a se cinsti chipul lui Hristos, cu credinţă ai luminat dogmele Ortodoxiei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu dumnezeiasca putere a lui Hristos alungi laţurile eresurilor şi ajungând turma cu legătura dumnezeieştii dragoste, o păzeşti nemişcată, întru nădejde şi întru credinţă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe tine, Preacurată, toţi te avem părtinire şi ancoră sigură a nădejdii şi ţinere şi acoperământ şi zid şi pod care duce la Împărăţie.

Cântarea a 6-a

Irmos: Întru adâncul greşelilor...

Stih: ***Sfinte părinte Metodie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Făcându-te jertfă şi jertfitor, te-ai plecat pe sine lui Dumnezeu prin credinţă şi păzeşti înnoirea săvârşirii slujbei tale.

Stih: ***Sfinte părinte Metodie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Mutându-te acum de la pământ către slava cea fără de materie, prin curăţirea rugăciunii tale celei cu osârdie, tămăduieşte sufletul meu, care este împresurat de spinii patimilor, cuvioase.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu dumnezeiasca strălucire a înţelegerilor tale răzuind grosimea Scripturii, te-ai făcut condei degrab scriitor, părinte Metodie.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Nepriceperea acoperă naşterea ta, căci minunat ai aplecat pe Cel fără de trup, Fecioară şi ai hrănit cu lapte pe Cel fără materie şi în braţe ai purtat, pe Cel ce te-a zidit.

Irmosul: Întru adâncul greşelilor fiind înconjurat, chem adâncul milostivirii Tale cel neurmat, din stricăciune, Dumnezeule, scoate-mă.

Condac, glasul al 4-lea:

Podobie: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Luminând Biserica cu dogmele dreptei credinţe, ai risipit ceaţa eresurilor, descoperitorule de cele sfinte, părinte Metodie, propovăduind tuturor să urmeze pe Hristos.

Cântarea a 7-a

Irmos: Chipul cel de aur defăimându-l de trei ori fericiţii tineri, văzând chipul lui Dumnezeu cel viu şi neschimbat, prin mijlocul focului cântau: toată zidirea cea înfiinţată să laude pe Domnul şi să-L prea înalţe întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte părinte Metodie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pahar înţelepciunii te-ai arătat, înţelepte, plin de virtuţi; şi chemându-ţi turma cu propovăduirea vieţuirii tale celei prea înalte, o ai îndreptat, cugetătorule de Dumnezeu părinte şi împreună cu dânsa strigai: Bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte părinte Metodie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu cinste ai ajuns, părinte, la locaşurile şi la săvârşirile cele de acolo şi te veseleşti şi te bucuri împreună cu Domnul tău. Pentru aceasta te cinstim, prea fericite, strigând Celui ce te-a mărit: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu bărbăţia minţii fiindu-ţi mijlocul încins, părinte Metodie şi în toată viaţa fiind împodobit cu haina credinţei, ai alergat la ospăţul împărăţiei celei de sus, strigând: Bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fără de tată a ieşit din tine Cel fără de Maică din Tatăl şi semnele curăţiei păzindule nevătămate, a arătat naştere fără de sămânţă şi feciorie nespurcată, căci întru tine se înnoiesc legile firii.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Dumnezeu care S-a pogorât...

Stih: ***Sfinte părinte Metodie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Arătându-te tu, înţelepte, în casa lui Dumnezeu ca un măslin foarte roditor, ai uns inimile săracilor cu untdelemnul facerii de bine şi cu desfătarea înfrânării şi sufletului tău i-ai aprins făclie luminată.

Stih: ***Sfinte părinte Metodie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Luminând podoaba ierarhiei cu lumina faptelor tale, te-ai arătat ţiitor al cheii curăţiei şi desfătării înfrânării, cu adevărat învăţător rugăciunilor, cale a pocăinţei şi lege a vieţii.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu.

Vremea cea de căire pune înaintea ta roadă pocăinţei şi te îngrozeşte de tăierea smochinului celui neroditor; suflete al meu teme-te de blestem şi hrăneşte pe Hristos cu bună rodirea virtuţilor.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Nu uita glasul rugătorilor tăi, ceea ce eşti părtinitoare înfricoşată şi prin mijlocirile tale scoate-i din tot necazul şi din toată îngrozirea, căci rugăciunea ta cea de Maică îmbunează pe Dumnezeu.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Pe Dumnezeu, care S-a pogorât în cuptorul cel cu foc la tinerii evreieşti, şi văpaia întru răcoreală o a prefăcut, ca pe Domnul lăudaţi-L lucrurile, şi Îl prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu Cuvântul...

Stih: ***Sfinte părinte Metodie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Veştejit-ai, părinte, meşteşugurile şi săgeţile vrăjmaşului, cu focul înfrânării şi cu jăratecul curăţiei arzând nebunia trupului cea de materie, cu adevărat te-ai învrednicit de lumina cea de acolo, părinte Metodie.

Stih: ***Sfinte părinte Metodie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Nelepădându-te de credinţă pentru slăbiciunea trupului, te-ai nevoit din destul întru cele dumnezeieşti şi nu ai ales bătrâneţile, văzând mai înainte scaunul celui vechi, precum a zis Daniel, ci ai trecut cu vederea slăbiciunea întru osteneli, părinte.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Petrecând în ceata patriarhilor, cânţi cântarea îngerilor împreună cu dânşii: Sfânt, Sfânt, Sfânt este Tatăl cel Născător şi Fiul cel Născut de Duhul, care este fără despărţire, Treime Sfântă, slavă Ţie.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Mireasă şi Maică Fecioară, mulţimile îngerilor se roagă Fiului tău; primeşte-mă şi pe mine, ceea ce eşti nădejdea credincioşilor şi dă pace lumii şi biruinţă în toate poporului iubitor de Hristos şi mântuire nouă celor ce te lăudăm pe tine.

Irmosul: Pe Dumnezeu Cuvântul cel din Dumnezeu, care cu negrăită înţelepciune a venit să înnoiască pe Adam cel căzut rău prin mâncare întru stricăciune, din Sfânta Fecioară negrăit întrupându-Se pentru noi credincioşii, cu un gând întru laude Îl slăvim.

Sedelna, glasul al 4-lea. **Podobie:** Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Ca soarele cel mare, cu strălucirile dogmelor şi ale minunilor, luminezi totdeauna plinirea lumii, învăţătorule de cele cereşti, prea fericite Metodie.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 4-lea. **Podobie:** Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Întinzându-ţi mâinile cele prea curate, Fecioară Maică, acoperă pe cei ce nădăjduiesc la tine şi strigă către Fiul tău: Hristoase, dăruieşte tuturor mila Ta.

Sedelna Sfintei Cruci şi a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 4-lea. **Podobie:** Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Mieluşeaua, dacă a văzut spânzurat pe Cruce pe cel pe care L-a născut în chip de negrăit, cu tânguire a strigat: Preadulce Fiule, cum pătimeşti cu trupul voind, cel ce eşti fără de moarte?

***

Metodie, arhiereul lui Hristos, era din părţile Sicheliei. Din tinereţe a primit viaţa călugărească şi a sporit în multe fapte bune. Pe vremea împărăţiei lui Leon armeanul, luptătorul de icoane, scaunul patriarhiei Constantinopolului fiind ocupat de prea sfinţitul Nichifor, Sfântul Metodie avea rânduiala de apocrisarie. El a fost trimis de patriarh la episcopul Romei pentru trebuinţele bisericeşti şi a zăbovit acolo cam mult; deoarece Leon, rău credinciosul împărat, a izgonit de pe scaun pe prea sfinţitul Nichifor, iar în locul lui a ridicat pe cel de un gând cu dânsul, pe ereticul Teodot mincinosul, cel cu porecla Casiter.

Însă, după ce au murit, atât împăratul Leon cât şi mincinosul patriarh Teodot, Sfântul Metodie s-a întors din Roma cea veche în Roma cea nouă şi, având rânduiala preoţiei, slujea Domnului întru cuvioşie şi dreptate, luptându-se totdeauna împotriva eresului luptării de icoane, care într-acea vreme se întinsese foarte mult.

După Leon armeanul a luat împărăţia Mihail, supranumit Valvos sau Travlos, de acelaşi eres cu dânsul, iar scaunul patriarhiei din Constantinopol se ţinea de cei necredincioşi. Deci, fericitul Metodie suferea multă osteneală, luptându-se cu ere-

ticii, dovedindu-le şi înfruntându-i; de aceea era chinuit în legături şi în temniţă de rău credinciosul împărat.

Despre aceasta încredinţează grecul Zonara, care spune că Mihai Travos, măcar că la începutul împărăţiei sale s-a arătat bun, căci pe mulţi părinţi care au fost surghiuniţi de Leon armeanul pentru cinstirea icoanelor, i-a iertat de pedeapsă şi din legături le-a dat drumul; însă, nu după multă vreme, lepădând acea făţarnică facere de bine, şi-a dat pe faţă răutatea sa şi a început a prigoni pe cei dreptcredincioşi şi, afară de mulţi alţii care au fost munciţi, s-a sculat cu mânie şi contra Sfântului Metodie şi a lui Eftimie, arhiepiscopul Sardicei. Deci, pe Eftimie l-a izgonit, pentru că cinstea sfintele icoane, iar pe Metodie l-a închis în temniţa din Crit.

Acelaşi Zonara, scrie despre împăratul acela cât era de rău cu credinţa; astfel Mihail Travlul urma întru toate lui Copronim, că, fiind supus jidovilor, poruncea să postească sâmbăta, iar învierea morţilor nu credea că va fi. De aceea, bunătăţile cele ce vor să fie le defăima şi râdea de sfinţii prooroci, zicând că sunt diavoli. Păcatele trupeşti nu le socotea ca păcate, iar pe Iuda vânzătorul îl socotea că este mântuit, socotindu-l sfânt. Înţelepciunea Scripturilor îi era foarte urâtă şi nu lăsa pe oameni să-şi dea copiii la învăţătura cărţii, ca să nu se vădească nebunia lui, de cei ce ştiu puterea şi tainele dumnezeieştilor Scripturi; ci voia să urmeze toţi rătăcirii lui întru neştiinţă şi fără de carte.

Acestui rău credincios împărat se împotrivea foarte tare Sfântul Metodie, ca un prea înţelept şi iscusit în dumnezeiasca Scriptură, în dogmele credinţei celei drepte şi în rânduiala Sfinţilor Părinţi; de aceea era chinuit ca un mărturisitor al adevărului, nu numai cu legături şi cu temniţă, ci şi cu bătăi.

După moartea lui Mihail Travlul, împărăţia grecească a luat-o fiul său, Teofil, care, precum a fost moştenitor al scaunului împărătesc, tot aşa a fost şi al credinţei sale celei rele. El muncea pe mulţi pentru dreapta cinstire a sfintelor icoane, însă iubea înţelepciunea Sfintei Scripturi.

Şcolile cele pustiite din Constantinopol le-a înnoit, poruncind ca iarăşi să se înveţe carte în ele. Tot el a eliberat pe Sfântul Metodie, precum scrie despre aceasta istoricul grec Mihail: *"Dumnezeu a scos din legăturile cele întunecoase pe Metodie cu oarecare închipuire nouă şi minunată; căci, ştiind că Teofil iubea înţelepciunea Scripturii şi îndeletnicindu-se adeseori la citirea cărţilor, a aflat oarecare carte greu de înţeles şi nu putea să tâlcuiască cele scrise într-însa. Când cineva dintre ai săi i-a spus că nu este între oameni altul care să poată tâlcui cu înlesnire cărţile cele greu de înţeles, decât Metodie cel închis în temniţa din Crit, împăratul îndată*

a trimis şi a scos din legături pe Sfântul Metodie. Deci, văzându-l şi vorbind cu el, l-a cu-noscut că el este acel bărbat înţelept şi, lăsându-l liber, îl avea pe el în cinste".

După ce sfântul a câştigat libertate, iarăşi se lupta cu ereticii, învăţându-i să dea sfintelor icoane cinstea şi închinăciunea cea vrednică. Astfel, iarăşi a pornit spre mânie pe cei potrivnici şi chiar împăratului i se aducea de ştire despre aceasta, tulburându-se cu mânie asupra sfântului, însă l-a răbdat până la o vreme.

Într-acea vreme, grecii au avut un război cu turcii şi era nevoie ca împăratul singur să meargă la război. Deci, mergând împăratul în tabără, a luat cu dânsul şi pe Sfântul Metodie; pe de o parte ca pentru rugăciune, iar pe de alta, pentru vorbele şi întrebările din Sfintele Scripturi, ce le avea cu dânsul şi pe care Sfântul Metodie lesne le dezlega, pentru că se temea că, rămânând singur în Constantinopol, să nu facă tulburare în popor şi sculare contra celor ce nu se închină sfintelor icoane; căci cuviosul era iubit poporului, ca un bărbat sfânt, învăţător şi iscusit nu numai în lucrurile cele duhovniceşti, dar ştia bine şi ocârmuirea cetăţii.

De aceea împăratul, nelăsându-l pe el singur în cetate, l-a luat cu dânsul printre ostaşi. Dar după ce, cu voia lui Dumnezeu, turcii au biruit pe greci şi au sfărâmat toată puterea lui Teofil, încât abia a scăpat singur şi cu puţină oaste, atunci mânia sa asupra Sfântului Metodie, ţinută în inimă, a dat-o pe faţă. Pentru că rău credinciosul împărat zicea: "De aceea ne-a lăsat pe noi Dumnezeu să fim biruiţi de vrăjmaşi pentru că printre noi se află închinători de idoli!" Ticălosul, grăind astfel, numea sfintele icoane idoli.

La acestea Sfântul Metodie, răspunzându-i împotrivă, i-a zis: "Pentru aceea s-a mâniat Domnul împotriva creştinilor, fiindcă este necinstit de dânşii în sfânta Sa icoană, şi de aceea i-a eliberat ca să fie călcaţi de vrăjmaşi".

Atunci împăratul, umplându-se de mânie, i-a dat multe bătăi şi l-a trimis la surghiunie într-o insulă oarecare.

Acolo a poruncit să-l închidă într-un mormânt săpat adânc în chip de peşteră, împreună cu doi tâlhari şi să nu-l lase să vadă lumina zilei.

Deci, Metodie petrecea acolo ca un mort în sânurile pământului, ca şi Iona în pântecele chitului şi mulţumea lui Dumnezeu.

Împăratul pusese pe un pescar oarecare să-i dea mâncare foarte puţină, atât cât să nu moară de foame, ci să i se lungească viaţa, ca astfel să pătimească cât mai mult în mormântul acela.

În acea vreme, Teofil a muncit pe doi Sfinţi mărturisitori, Teodor şi Teofan, pentru cinstirea sfintelor icoane şi, însemnându-le feţele cu scrisori de fier, i-a trimis în surghiun.

Deci, fiindu-le calea alături de insula în care Sfântul Metodie şedea închis în mormânt, s-au întâlnit din întâmplare în cale cu pescarii care îl hrăneau pe cel legat şi au aflat de la dânşii toate cele întâmplate Sfântului Metodie. Dar, de vreme ce nu era cu putinţă a se vedea cu dânsul, căci erau cumpliţi cei ce îi păzeau, au trimis prin acel pescar multe închinăciuni într-o scrisoare.

Sfântul Metodie, citind acea scrisoare şi aflând încă şi din povestirile pescarului de acei sfinţi purtători de chinuri, s-a mângâiat cu duhul şi a mulţumit lui Dumnezeu, Care i-a întărit într-o nevoinţă ca aceasta. Deci, le-a răspuns înapoi prin următoarele rânduri:

Celor scrişi sus în cartea cea neuitată,
Din care fiecare este cu faţa însemnată,
Pe legăturile acelora, le sărută cel legat,
Care, viu, mai înainte de moarte, este îngropat.

Sfântul Metodie a petrecut în acea închisoare de mormânt până la moartea lui Teofil. După aceea, viteazul mărturisitor a văzut iar lumina zilei şi şi-a deschis gura spre mărturisirea dreptei credinţe, după ce moartea închisese ochii lui Teofil în ţărâna mormântului şi, gura hulitoare a aceluia închizând-o în mormânt, i-a făcut tăcere limbii lui celei bârfitoare.

După moartea lui Teofil, a luat împărăţia Mihail, al treilea fiu al lui, cu acelaşi nume; dar împărăţia o conducea maica lui, Teodora, fiind prea tânăr împăratul Mihail, fiul ei. Acesta primind cârmuirea împărăţiei, întâi a început a se îngriji de pacea Bisericii lui Hristos, care era foarte tulburată de luptătorii împotriva sfintelor icoane; pentru că acea luptă, începând din zilele împăratului Leon Isaurul, a ţinut până la moartea lui Teofil. Deci, trecuse 120 de ani de când icoana lui Hristos era călcată şi batjocorită de creştini; de aceea se şi veneau multe răutăţi asupra împărăţiei creştinilor, pentru că, în acei ani, multe ţări creştineşti au fost supuse turcilor, care le-au luat în stăpânirea lor.

Pe vremea aceea, împărăţia grecească şi cea romană făceau o singură împărăţie, pentru că, de la început, împăratul grecesc al Constantinopolului - Roma cea nouă - stăpânea şi Roma cea veche. Deci, Răsăritul şi Apusul se stăpânea de un sceptru, adică de împăratul grecesc. Dar, pentru înmulţirea eresului luptătorilor de icoane şi pentru vărsarea sângelui mărturisitorilor celor fără de număr ai dreptei credinţe, care erau munciţi cumplit de luptătorii de icoane, Apusul s-a despărţit de stăpânirea împăraţilor greceşti şi şi-a pus alt împărat. Deci, împăratul grecesc a rămas a stăpâni numai ţara grecească singură şi nici pe aceea întreagă, deoarece Sfânta Cetate a Ierusalimului cu Palestina, cu Siria, cu Arabia, şi Egiptul cu părţile de sub stăpânirea lui, căzuse sub stăpânirea turcilor.

Toate acestea veniseră de la Dumnezeu pentru păcatele creştinilor, care se abătuseră de la dreapta credinţă, căzuseră în eresuri şi călcau sfintele icoane în picioare.

Privind şi socotind acestea, dreptcredincioasa şi plină de înţelegere împărăteasa Teodora, cea de Dumnezeu însuflată, s-a sârguit să piardă din împărăţia creştinească acel blestemat eres al luptătorilor de icoane; iar dreptcredincioasa cinstire a sfintelor icoane s-o întoarcă Sfintei Biserici, Mireasa lui Hristos, ca pe o frumoasă podoabă şi astfel să întărească dreapta credinţă. Deci, a poruncit ca îndată să elibereze din legături şi din temniţe şi de la pedeapsă pe toţi mărturisitorii dreptei credinţe, să vină în Constantinopol la sinod şi cinste cuviincioasă să aducă icoanelor celor sfinte din Bisericile lui Dumnezeu.

În vremea aceea, a fost scos şi Sfântul Metodie din închisoarea mormântului său. Dar, de vreme ce atunci era pe scaunul patriarhiei - ca o urâciune a pustiirii la locul cel mai de cinste - mincinosul patriarh Ioan, cel numit Anie, ereticul şi fermecătorul, acela care fusese ridicat la scaunul patriarhiei de împăratul Teofil, Sfinţii Părinţi nu voiau să aibă împărtăşire cu dânsul. Pentru aceea, de la început, dreptcredincioasa împărătească l-a izgonit de la vie, ca pe un păzitor sălbatic, adică de la Biserica lui Hristos, şi de la scaunul patriarhiei; deci, s-a ales ca patriarh, cu bunăvoinţa lui Dumnezeu, Metodie.

Acest sfânt mărturisitor şi mucenic, a fost ridicat la scaun cu mare bucurie de întregul şi credinciosul său popor. Această ridicare a lui, după alegerea lui Dumnezeu, mai mult decât după cea omenească, s-a încredinţat mai înainte că se va face, prin proorocia cuviosului Ioanichie cel mare, de care lucru se scrie astfel în viaţa lui: *Evstratie, egumenul mănăstirii Avgarov, a întrebat odată pe cuviosul Ioanichie: "Părinte, până când vor fi călcate sfintele icoane şi nu se vor da Bisericii, iar prigonitorii se vor înmulţi şi turma lui Hristos o vor răpi ca nişte fiare sălbatice?"*

Sfântul Ioanichie a răspuns: "Frate, să mai aştepţi puţin şi vei vedea puterea lui Dumnezeu. Pentru că va lua ocârmuirea bisericească un oarecare Metodie cu numele. Acela, prin duhul dumnezeiesc, o va îndrepta şi eresurile le va pierde şi cu dogmele cele credincioase va cântări Biserica şi va aduce alinare şi unire la un gând; iar pe cei potrivnici îi va smeri dreapta Celui Preaînalt".

Această proorocie a cuviosului Ioanichie s-a împlinit la Sfântul Metodie, căci, după moartea lui Teofil, a fost numit patriarh al Constantinopolului. El a fost vrednic de o dregătorie ca aceea, ca unul ce era stâlpul cel tare al dreptei credinţe, întărirea cea neclătită, ostaşul lui Hristos cel împodobit cu mucenicie, cel mai înainte însemnat de Dumnezeu spre acea arhierie şi de bărbatul cel înaintevăzător şi mai înainte înştiinţat. Acesta, cu împărăteasa Teodora cea drept credincioasă, adunând în Constantinopol sinod de Sfinţi Părinţi, au întărit dogmele cele credincioase ale sfântului şi marelui a toată lumea al şaptelea Sinod, care s-a adunat mai înainte în Niceea, pe vremea împărăţiei lui Constantin şi a Irinei, contra luptătorilor de icoane şi a dat anatema pe cei ce se împotriveau la acele dogme aşezate la al şaptelea Sinod a toată lumea, ţinut în al doilea rând.

Deci, veselind cu totul credinţa, a împăcat tulburarea bisericească, a prefăcut în alinare toată furtuna şi învăluirea, şi au adus icoanele în Biserica Domnului cu mare dănţuire, în cea dintâi Duminică a Sfântului marelui post al Paştelui. Şi s-a făcut bucurie nu numai în Constantinopol, ci în toată partea cea de sub cer, pe unde se afla dreapta credinţă cea creştinească.

Biruind pretutindeni dreapta credinţă şi toţi creştinii dănţuind creştineşte, se rupeau de zavistie inimile acelora, în care era înrădăcinat eresul luptării de icoane. Unul ca acela era Anie, adică patriarhul Ioan, cel ce s-a numit mai înainte mincinos şi care a fost lepădat de pe scaun de fratele lui, Arsabar, cel ce avea în palatul împărătesc rânduiala de patriciu, şi alţi oarecare, unii din boierii cei cu dregătorii, iar alţii din rânduiala mai mică. Aceia, nepricepând ce să facă, socoteau în sine că ar putea să aducă hulă asupra prea sfinţitului Metodie.

***

Deci, Anie a îndemnat pe o femeie deşteaptă, care era de un gând cu el şi al cărui fiu a fost voievod în Smirna. Acelei femei i-a dat mult aur, ca, mergând la împărătească şi la credincioşii cei ce erau puşi lângă împăratul cel tânăr, să le spună, că Metodie, noul patriarh, a păcătuit cu ea. Aceasta au scornit-o ticăloşii, socotind că, dacă îl vor necinsti, se va duce vestea rea şi nume hulit despre dânsul şi atunci ei vor putea cu înlesnire ca şi învăţătura lui şi sfintele icoane iarăşi să le hulească pe faţă. Deci, ducându-se acea femeie la împărătească şi la boierii cei puşi lângă

împăratul cel tânăr, a spus acel lucru, dând plângere contra sfântului şi nevinovatului bărbat. Acea femeie, ca să i se creadă minciuna ca un adevăr, vărsa lacrimi din ochi, ca şi cum ar fi fost silită de noul patriarh Metodie.

Atunci toţi s-au minunat de acel lucru şi s-au smintit; deci, îndată s-a lăţit această veste prin toată cetatea, tulburând pe cei dreptcredincioşi. Iar cei rău credincioşi se bucurau şi dănţuiau. Unii batjocoreau pe cei dreptcredincioşi şi, ocărându-i, le ziceau: "Iată ce fel de patriarh aveţi şi unuia ca acesta urmaţi?"

Prea sfinţitul Metodie, auzind aceasta, s-a minunat, de unde i-a venit acea năpastă. Însă, având conştiinţa curată, se bucura cu duhul de ispita cea fără de vină; dar s-a cuprins de mare mâhnire pentru sminteala poporului atât de mult şi pentru batjocorirea care le venea la toţi cei dreptcredincioşi de la cei rău credincioşi.

Deci, iată ce a făcut Metodie, marele arhiereu, bărbat nevinovat cu mâinile şi curat cu inima, care şi-a păzit fără de prihană curăţenia trupului său din pântecele maicii sale, vrând ca nu atât pentru sine să lepede prihana cea mare cu minciuna, ci mai mult să ridice sminteala din Biserică şi să astupe gurile cele mincinoase ale ereticilor. El a gândit că, deşi este cu ruşine, o să-şi descopere boala cea tăinuită a trupului său, care până atunci nu era ştiută de nimeni, adică, să arate şi să dovedească cum că nu ar putea el să facă amestecarea păcatului trupesc. Deci, trimiţând la palatul împărătesc, a cerut judecată dreaptă, care să cerceteze faptele între el şi femeia aceea.

Stând înainte la judecata feţelor celor cinstite, şi neavând ce să grăiască altceva afară de nevinovăţia sa, nici să nu se sfădească cu femeia cea fără de ruşine, a lepădat ruşinea cea firească şi cuviincioasă a unui om ca acela - fiind silit de primejdie - în faţa tuturor şi-a descoperit haina până la goliciune; deci, şi-a arătat locul cel tăinuit al trupului care era cuprins de vătămare. Atunci toţi au cunoscut că clevetirea acelei femei era mincinoasă; pentru că au văzut că era cu neputinţă unui om atât de bolnav să se amestece cu păcatul trupesc.

Deci, îndată s-au bucurat dreptcredincioşii că s-a ridicat ocara de la fiii dreptei credinţe şi s-a pierdut sminteala din Biserică.

Vestea aceasta a cuprins pe cei rău credincioşi şi le-au astupat gurile lor cele hulitoare; iar durerea s-a întors la capul lor şi batjocorirea spre ruşinarea şi defăimarea lor.

Prea sfinţitul patriarh Metodie, fiind întrebat de acei cinstiţi judecători, prin ce întâmplare i s-a făcut lui acea boală, el le-a răspuns: ***"Când am fost trimis de prea sfinţitul patriarh Nichifor la episcopul Romei, zăbovind acolo, mi-a venit de la ispititorul trupului - îngerul satanei - o poftă foarte mare spre păcatul trupesc şi o grozavă aprindere a mădularelor, încât mă luptam ziua şi noaptea cu patima aceea, muncindu-mă cu postul, cu privegherea şi cu tot felul de osteneli omorâtoare. Dacă am văzut că nu se depărtează de la mine acea patimă, socotindu-mă aproape de cădere, m-am aruncat cu lacrimi înaintea Sfântului apostol Petru, încredinţându-mă în ajutorul lui şi cerând uşurare de la dânsul, ca el, cu puterea darului său pe care îl primise de la Dumnezeu, să-mi uşureze patima şi să mă izbăvească de războiul cel trupesc, ca să nu mă lase să-mi spurc trupul meu cel sfinţit de curăţie. Adormind eu puţin, în grija aceea, mi s-a arătat Sfântul apostol Petru şi cu dreapta sa s-a atins de părţile cele ruşinoase ale trupului meu. Din această atingere am simţit o durere, ca şi cum a ars cu foc acel loc şi am suspinat foarte tare. Apostolul mi-a zis: "De acum nu vei mai simţi plăcere de păcatul cel trupesc; iar eu îndată deşteptându-mă, m-am aflat că primisem această vătămare şi acest fel de boală precum vedeţi".***

Auzind acestea judecătorii de la sfântul, s-au umilit şi au judecat că este nevinovat păcatului. Iar pe femeia aceea au poruncit s-o muncească să afle de la cine a fost îndemnată să clevetească de rău pe arhiereul lui Dumnezeu, cel nevinovat şi curat. Şi îndată au stat de faţă muncitorii ca să ia pe acea femeie spre muncire. Însă, văzând sabia trasă, locul pregătit şi toiege cu ghimpi ascuţiţi, s-a temut foarte mult şi, mai înainte de a o munci, a spus adevărul, arătând pe nume pe toţi cei ce au îndemnat-o şi au învăţat-o pe ea, spunând şi aurul ce i se dăduse de îndemnătorii ei şi în ce loc este pus în casa ei.

Atunci judecătorii au trimis slugi credincioase la casa ei, care mergând, au găsit aurul la locul acela, în care a spus ea şi l-au adus la judecători. Ei au hotărât dreapta judecată contra acelei femei şi contra îndemnătorilor ei, adică să fie pedepsiţi cu moartea.

Dar, prea sfinţitul patriarh Metodie, fiind fără de răutate, credincios şi adevărat următor al Domnului său, n-a lăsat să se facă aceea şi i-a iertat şi i-a eliberat, nu numai de la moarte, ci şi de la bătăile ce li se cădeau. Pe toţi vrăjmaşii săi îi pedepsea cu această pedeapsă: în toate sărbătorile mari de prăznuire să meargă de la biserica Vlaherna, a Preacuratei Născătoare de Dumnezeu, cu rânduială şi cu lumânări aprinse, la biserica sobornicească a Sfintei Sofia, şi acolo, stând lângă uşile bisericeşti, să-şi primească anatema în urechile lor.

Atunci au tăcut gurile ereticeşti cele hulitoare, iar eresul luptătorilor de icoane din Constantinopol s-a pierdut până la sfârşit, cu darul lui Dumnezeu, cu rugăciunile şi cu sârguinţa cea neadormită a plăcutului lui Dumnezeu prea sfinţitul patriarh Metodie, care pentru minciuna ce se scornise contra lui fără de vină, s-a arătat mai luminat şi mai slăvit; iar potrivnicilor nu li s-a dat pedeapsa pe care David o cerea de la Dumnezeu, celor ce i-au greşit, zicând: Umple feţele lor de ocară, şi vor căuta numele Tău, Doamne. Pentru că, orbindu-i răutatea şi împietrindu-li-se inima, la cele dintâi fapte rele ale lor au adăugat alte răutăţi mai mari.

Astfel mincinosul patriarh Ioan, căruia îi zicea Anie, fiind începător al acelei răutăţi, a fost trimis la pocăinţă într-o mănăstire. Iar pe când era acolo, a văzut sfintele icoane ale Mântuitorului Hristos, ale Preacuratei Născătoare de Dumnezeu şi ale sfinţilor îngeri, înnoite de cei dreptcredincioşi, după stricarea care se făcuse de luptătorii de icoane. Deci, a poruncit diaconului său să le scoată ochii sfinţilor de pe sfintele icoane. Diaconul a făcut după cum i s-a poruncit.

Despre aceasta s-a înştiinţat împărateasa Teodora, care, râvnind după Hristos Dumnezeu, a poruncit ca însuşi acelui eretic patriarh mincinos să-i scoată ochii; dar, fiind rugată de oarecare cinstiţi senatori, nu i-a mai scos ochii, ci a poruncit să-i dea două sute de lovituri cu nişte bice tari, celui ce era vrednic de nenumărate munci de moarte; de vreme ce şi el, la vremea stăpânirii sale de puţin timp, pe mulţi i-a muncit până la moarte pentru dreapta credinţă, el care, fiind la pedeapsă, nu înceta a face batjocură la sfintele icoane.

Prea sfinţitul patriarh Metodie, după toate acele tulburări bisericeşti şi după multele sale primejdii, pe care le-a răbdat pentru sfintele icoane, a îndreptat ocârmuirea bisericească în linişte şi în pace, împodobind scaunul patriarhiei Constantinopolului, cu chipul şi cu viaţa sa, cea asemenea cu îngerii, păzind bine turma cea cuvântătoare a oilor lui Hristos şi săturându-o cu păşunea învăţăturilor celor insuflate de Dumnezeu.

El în toate zilele înmulţea cinstea sfintelor icoane, cinstind în icoane pe însăşi feţele acelora care se închipuiesc prin zugrăvirea icoanelor. ***Împreună cu cinstirea icoanelor, s-a sârguit să întărească în Constantinopol şi venerarea cinstitelor moaşte ale sfinţilor şi plăcuţilor lui Dumnezeu, să li se dea iarăşi cinstea vrednică***; căci, pe vremea stăpânirii ereticeşti, împreună cu sfintele icoane erau necinste şi moaştele sfinţilor, fiind călcate cu picioarele, târâte pe uliţe cu batjocură, aruncate în noroi, în gunoi şi defăimate prin arderea focului sau prin înecare în apă. Numai acelea erau păzite întregi pe care mâinile drept credincioşilor s-au grăbit să le ascundă de la faţa celor rău credincioşi în sânurile pământului;

astfel în Constan-tinopol nici nu puteai să auzi de moaştele plăcuţilor lui Dumnezeu.

Deci, prea sfinţitul Metodie, arhiereul lui Hristos, se sârguia iarăşi să îmbogăţească Constantinopolul cu moaştele sfinţilor şi să înveţe pe poporul cel drept credincios la cinstirea cea cu vrednica datorie a lor.

Întâi moaştele Sfântului Teodor Studitul, care, după 18 ani ai mutării lui la Dumnezeu, erau întregi, fără de stricăciune, au fost aduse cu cinste de la Heronis, la Constantinopol.

Apoi moaştele prea sfinţitului patriarh Nichifor, stăpânul său, de care a fost trimis la episcopul Romei, le-a adus asemenea cu cinste în Constantinopol. Despre aceasta s-a scris pe larg la 13 zile ale lunii martie.

Apoi şi trupul său mult ostenit şi mult chinuit, prin curăţie, s-a prefăcut în moaşte nestricăcioase şi îl gătea, ca pe o vistierie de mult preţ, Bisericii Constantinopolului; pentru că se apropia de fericitul său sfârşit pe care l-a văzut mai înainte. El s-a înştiinţat şi din proorocia cuviosului Ioanichie, de vremea cât va fi el patriarh şi când şi îşi va lua obştescul sfârşit.

Căci amândoi, fiind înainte văzători în Sfântul Duh, unul altuia şi-au ştiut mai înainte moartea lor, precum se povesteşte aceasta în viaţa cuviosului Ioanichie, astfel:

În al cincilea an al împărăţiei lui Mihail, părintele Metodie patriarhul, văzând mai înainte că se apropie ducerea la Domnul a lui Ioanichie, a mers la el cu clerul său, cerând cea mai de pe urmă binecuvântare şi rugăciune.

Cuviosul Ioanichie, vorbind mult cu Sfântul Metodie şi învăţându-i dreapta credinţă pe cei ce veniseră cu el, i-a proorocit lui Metodie ca şi el, după sfârşitul lui, va trece din această viaţă vremelnică în cea veşnică. Apoi, făcând rugăciune şi sărutându-se unul pe altul cu sărutarea cea mai de pe urmă, s-au despărţit. Patriarhul s-a întors întru ale sale, iar cuviosul părinte Ioanichie a rămas în chilia sa, rugându-se şi pregătindu-se mai înainte de sfârşitul său.

A treia zi după plecarea patriarhului, cuviosul şi purtătorul de Dumnezeu, Părintele nostru Ioanichie, a trecut la Domnul în patru zile ale lunii noiembrie.

În luna a opta după moartea lui, prea sfinţitul patriarh Metodie s-a odihnit şi el întru Domnul, în 14 zile ale lunii iunie.

Astfel s-a împlinit proorocia cuviosului Ioanichie, pe care a proorocit-o patriarhului, că, fără întârziere, va veni după el din această viaţă vremelnică la cea veşnică.

După ce Sfântul Metodie s-a mutat către Domnul, multă plângere şi tânguire a fost pentru el în toată Biserica Constantinopolului, lipsindu-se de un mare şi luminător părinte ca acesta a toată lumea. Apoi i-au făcut lui îngropare cinstită, precum se cădea unui atât de mare arhiereu.

Sfântul Metodie, păstorind Biserica lui Hristos patru ani şi trei luni, a trecut la viaţa cea nelipsită cu anii, numărându-se în ceata sfinţilor ierarhi şi a stat înaintea Arhiereului cel Mare, Începătorul păstorilor, Cel ce a străbătut cerurile, Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Cel de toţi sfinţii slăvit, căruia şi de la noi, păcătoşii, să-I fie cinste şi slava, împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

(Vieţile Sfinţilor - Sfântul ierarh Metodie, patriarhul Constantinopolului)